Należność pocztowa opłacona ryczałtem. Wilno, Niedziela 26 sierpnia 1928 r. Cena 20 groszy

KURJER WILEŃSKI

Rok V. NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY. Nr. 194 (1241)

Do numeru dzisiejszego załączamy dodatek bezpłatny objętości 20 str. p. t. „I-sze Targi Północne i Wystawa Rolniczo-Przemysłowa w Wilnie".

Dzień polityczny.

Profesor uniwersytetu Stefana Batorego Stanisław Władyczko **uzyskał od władz litewskich wizę na wjazd do Litwy, dokąd udaje się w celu nawiązania kontaktu z tamiejszemi sferami naukowemi.**

*

Głowa Cerkwi Prawosławnej w Polsce, metropolita Dyonizy, wystosował do duchowieństwa *orędzie*, w którem *uznaje język ukraiński za jeden z równouprawnionych języków cierkiewnych* i poleca duchowieństwu *dopomagać* w przeprowadzeniu *ukrainizacji nabożeństw*, oraz bezwzględnie *stosować język ukraiński w kazaniach*, a także przy wykładaniu religji w szkołach.

Orędzie metropolity Dyonizego wywołało wielkie wrażenie w kołach ukraińskich, które uważają ten akt, jako zapowiedź dalszych kroków w kierunku *odruszczenia cerkwi prawosławnej w Polsce*, oraz zbliżenia władzy cerkiewnej do ukraińskiej ludności prawosławnej.

*

W dniu 27 sierpnia rb. odbędzie się w Ministerstwie Komunikacji konferencja z przedstawicielami wszystkich dyrekcyj kolei państwowych, na której zapadną postanowienia co do wniosków na tegoroczną europejską konferencję dla rozkładów jazdy, która się odbędzie w Wiedniu w drugiej połowie października rb. Na konferencji w Ministerstwie Komunikacji zapadną również decyzje o zmianach w rozkładzie jazdy pociągów w ruchu pasażerskim w sezonie zimowym.

*

Dnia 25 bm. przybył pociągiem pośpiesznym z Wilna do Warszawy minister reform rolnych prof. *Staniewicz* i objął urzędowanie.

*

Wczoraj rozpoczął obrady V Kongres Ligi akademickiej stowarzyszeń przyjaciół Ligi Narodów, w którym biorą udział delegacje 15 krajów. Przedmiotem obrad jest sprawa uczynienia interesów młodzieży zagadnieniem międzynarodowem.

*

W dniu 24 b. m. *został podpisany między wolnem miastem Gdańskiem, a Rzecząpospolitą Polską protokuł, dotyczący zastosowania ceł wywozowych* w zastosowaniu umowy polsko-gdańskiej z 12 sierpnia 1925 roku. Na mocy tego protokułu Rząd polski wyda niebawem rozporządzenie, aby wprowadzić przewidywane umową uregulowanie sprawy na przeciąg roku gospodarczego od 1 kwietnia 1928 roku do 31 marca 1929 roku.

Znaczenie paktu Kelloga.

Są w historji ludzkości daty zapisywane złotemi zgłoskami, są w dziejach kultury momenty, które stanowią zasadnicze punkty zwrotne, oddzielające od siebie dwa, wykluczające się wzajem światy, z których jeden jest zazwyczaj synonimem zła, drugi dobra, jeden cechuje egoizm i zacofanie, drugi humanitaryzm i postęp. Takim momentem mogłaby być data 27-go sierpnia b. r., t. j. dzień, w którym zjeżdżają do Paryża przedstawiciele grających w koncercie światowym główną rolę mocarstw, a w tej liczbie i Polski, aby złożyć swoje podpisy pod wykluczającym wojnę jako instrument polityki międzynarodowej aktem, który od imienia projektodawcy przyjął historyczną nazwę *paktu Kelloga*. Piszemy warunkowo *mogłaby być*, gdyż samo tylko formalne wyrzeczenie się wojny, wyrażona choćby w najuroczystszej formie i w asystencji najmożniejszych tego świata, ale bez odpowiednich sankcyj, jeszcze nie przekreśla możliwości wybuchu wojny. Mieliśmy tego dobitne przykłady na losie nieszczęsnej Gruzji, na kilku konfliktach albańskich, na ciągle wrzącym kotle chińskim i środkowo amerykańskim. W myśl regulaminu Rady Ligi Narodów w szeregu przytoczonych tu wypadków, państwa należące do tej skądinąd celowej i b. pożytecznej instytucji winne były wystąpić przeciwko stronie, co do której nie było żadnych wątpliwości, że w swoich poczynaniach powoduje się li tylko agresją. Nie nastąpiło to, gdyż w podobnych wypadkach regulamin Ligi nie przewiduje jasno skrystalizowanych sankcyj. Mówi wprawdzie o obowiązku niesienia pomocy stronie napadniętej, ale ten obowiązek jest tak sformułowany, że gdyby jakieś zagrożone, a słabsze od swego wroga państwo miało się zdać na łaskę należnej mu formalnie pomocy i czekało aż Trybunał Międzynarodowy ustali, która strona jest zaczepną, a która się tylko broni, musiałoby w międzyczasie dawno paść plackiem przed swym przeciwnikiem.

Pakt Kelloga, który w dniu jutrzejszym ma być podpisany przez przedstawicieli narazie tylko trzynastu państw nie idzie w tym kierunku dalej niż odnośne artykuły statutu Ligi Narodów. Dlatego też sam w sobie w praktycznem zastosowaniu nie stanowi jakiejś przełomowej daty w historji świata politycznego.

Co najwyżej można tu na jego korzyść podnieść fakt, że Ameryka, która dotąd na konferencjach poruszających zagadnienie pacyfikacji stosunków międzypaństwowych (konferencje rozbrojeniowe, Locarno i t. p.) brała udział tylko w roli obserwatora, obecnie przez swój podpis paryski, musi siłą rzeczy z polityki na kontynencie europejskim w miarę pasywnej przejść do aktywnej, musi sprząc się ze sprawami starego świata. Ale i to pod warunkiem, że podpisany przez Kelloga jego własny twór nie spotka się w jego ojczyźnie z losem, jaki przypadł w udziale historycznym „czternastu przykazaniom" Wilsona. Nie wykluczonem bowiem jest, że jak te przykazania, którym zawdzięczamy Ligę Narodów, tak i pakt Kelloga nie znajdzie ³/₄ zwolenników przy ratyfikacji.

Powodów po temu mogą Amerykanie znaleźć wiele. Obawa przed domaganiem się ze strony Anglji zmniejszenia floty amerykańskiej, niechęć do mieszania się Ameryki w zawikłane sprawy europejskie mogą wystarczyć najzupełniej do obalenia na tamtejszym przynajmniej gruncie paktu.

Ale czy przez to pakt Kelloga nie ma wogóle żadnego praktycznego znaczenia? Nie trzeba być zbytnim optymistą aby twierdzić, że pomimo to wszystko znaczenie jutrzejszej uroczystości paryskiej jest duże. W psychice poszczególnych narodów, w psychice poszczególnego obywatela, bez względu na to jakiemu on sztandarowi państwowemu hołduje, nastąpiło po katastrofie dziejowej, po wojnie światowej wielkie przeobrażenie pojęć moralnych, nastąpiło przewartościowanie wartości etycznych, dla którego punktem wyjścia były doświadczenia wojenne. Ludzkość przekonała się podczas wielkiej wojny naocznie, że poza walką o wyzwolenie narodowe, poza obroną konieczną niema takiego ideału, dla którego możnaby jak stada baranów gnać całe dziesiątki narodów na świadomą i niezawinioną rzeź. I ludzkość nie chciała już w końcu walczyć. Walczyła jednak do końca, ale w imię najwyższego w tym wypadku ideału, bo w imię danej jej po tej i po tamtej stronie obietnicy, *że* walczy—jak to pięknie powiedział onegdaj przy powitaniu Kelloga w Hawrze mer tego miasta—ażeby zapobiec raz na zawsze powrotowi wojny.

Powtórzenie tej danej niegdyś ludzkości obietnicy wśród huku armat, wśród jęków miljonów rannych i konających i, co główne, w poczuciu niebezpieczeństwa, obecnie, w czasie stabilizacji stosunków powojennych i to w tak uroczystej formie i przy udziale głównych mocarstw, do których dołączą się 42 państwa, a więc świat cały — takie powtórzenie wiąże. I to nietylko reprezentacje polityczne państw. Masy, którym nieznane są źródła, drogi i cele podobnych uroczystych aktów, znają tylko nagi fakt, którym w danym wypadku jest potępienie wojny.

To wiąże reprezentacje polityczne wobec mas. To wytwarza w masach przeświadczenie, że wojna jest złem, jest ujemnością, że *wojna*, — jak opiewał wniosek polski złożony w Lidze Narodów i zaakceptowany przez parlament światowy — *jest zbrodnią międzynarodową*. Na przyszłość więc, gdyby nawet jakieś państwo pomimo to chciało wywołać wojnę, będzie wpierw musiało przełamać antywojenną psychikę swych obywateli. To nie będzie rzeczą łatwą. Zmaganie się z własnem społeczeństwem prowadzi w większości wypadków do zamieszek wewnętrznych, do rewolucji, a w tych warunkach żadne państwo nie odważy się prowadzić wojny.

W tem, może zbyt optymistycznem, ale jednak bliskiem prawdy oświetleniu, pakt Kelloga zyskuje na znaczeniu. Przez to zwiększa się waga polskiego antywojennego wniosku, którego pakt Kelloga jest tylko zjawiskiem zbieżnem. *lit*

Po 60-ciu latach flaga niemiecka w Paryżu.

PARYŻ, 25-VIII. (Pat). Z okazji uroczystości podpisania traktatu przeciwwojennego, w Paryżu po raz pierwszy od roku 1870 powiewa flaga niemiecka.

Wizyta Stresemanna u Brianda i Poincarego.

BERLIN, 25-VIII. (Pat). Do biura Wolffa donoszą z Paryża, że w niedziele popołudniu odbędzie się oficjalna wizyta Stresemanna u Brianda, poczem francuski minister Spraw Zagranicznych będzie rewizytował Stresemanna w niemieckiej ambasadzie. W poniedziałek Stresemann odwiedzi premjera Poincarego.

Budowa pancernika przeciwko Polsce.

BERLIN, 25, 8. Pat. Dzisiaj odbyło się publiczne posiedzenie niemieckiej Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela w sprawie budowy pancernika „A". Na zgromadzeniu tem redaktor radykalnego pisma „Welt am Abend", p. Helmut Gerlach, oświadczył kategorycznie, że zmyślonemi są pogłoski, jakoby pancernik, który ma być budowany, miał być użyty przeciwko Rosji. **Faktem jest natomiast, że szowiniści niemieccy, utraciwszy po traktacie lokarneńskim i innych, odwiecznego wroga, Francję, znaleźli sobie innego odwiecznego wroga w Polsce.**

Przeciw Polsce budowany jest pancernik „A". Gerlach wypowiedział się za najsilniejszem poparciem plebiscytu, żądającego zakazu budowy pancernika i oświadczył, że nie należy się cofać w tej sprawie nawet przed groźbą kryzysu na stanowisku prezydenta Rzeszy. To zaś jest o tyle prawdopodobne, że prezydent Hin enburg złożyłby swój urząd, gdyby sprawa przez niego popierana i leżąca mu na sercu, została obalona.

Delegacja niemiecka na sesję Ligi Narodów.

BERLIN, 25.VIII (Pat). Delegacja niemiecka na genewską sesję Rady Ligi Narodów i Zgromadzenie Ligi Narodów odjeżdża pod przewodnictwem sekretarza stanu Schuberta we wtorek do Genewy. Kanclerz Muller przybędzie do Genewy dopiero na dzień 3 września.

W skład delegacji niemieckiej wchodzą ponadto podsekretarz stanu Binder, dalej hr. Bernsdorf, który aczkolwiek nie jest posłem, ale nadal reprezentuje w delegacji stronnictwo demokratyczne, baron Rheinbaben (z niemieckiej partji ludowej), prałat Kaas (centrum), dr. Breilfeld (socjalista). Wreszcie w skład delegacji wchodzą rzeczoznawcy fachowi.

Narodowy komitet europejskiej współpracy.

BERLIN, 25 V. (Pat). W salach Reichstagu odbyło się posiedzenie parlamentarzystów wszystkich niemal delegacyj światowych, poświęcone organizacji związku dla europejskiej współpracy. Uchwalono nazwać tę organizację wszystkich państw europejskich „Narodowym Komitetem Europejskiej Współpracy". Formalne ukonstytuowanie tego związku nastąpi na specjalnej konferencji 24 listopada. W dyskusji na dzisiejszem posiedzeniu brał wybitny udział delegat polski p. Thugutt.

Treść tekstu anglo-francuskiego układu?

BERLIN. 25.VIII. (Pat). „Vosische Ztg" i „Berl. Tageblatt" w depeszach nowojorskich podają treść rzekomego tajnego morskiego układu angiel.-francus. Umowa ma mieć charakter listu Chamberlaina do Brianda i ma formułować osiągnięte porozumienie oraz ustala, że pomiędzy angielskimi i francuskimi rzeczoznawcami marynarki mają się odbywać perjodyczne narady, obie strony mają wzajemnie komunikować sobie rozlokowanie swoich flot.

Pozatem list Chamberlaina ma przewidywać rzekomo wypracowanie wspólnego programu morskiego i współpracę obu flot na oceanie Spokojnym i Atlantyckim, flota angielska ma objąć ochronę wschodniej części morza Śródziemnego, a francuska zachodniej.

Po rozruchach komunistycznych na Łotwie.

RYGA, 25.VIII. (Ate). Ostatnie rozruchy komunistyczne na Łotwie, a w szczególności w Rydze, gdzie tłum demonstrantów usiłował wtargnąć do gmachu Sądu Okręgowego prawdopodobnie pociągnie za sobą poważne konsekwencje. Śledztwo wykazało, że rozruchy były organizowane przez tak zw. Niezawisłą Partję Socjalistów. Ministerstwo Spraw Zagranicznych przedłożyło wczoraj Sądowi Okręgowemu projekt zlikwidowania Niezawisłych Socjalistów Łotewskich.

Zamknięcie niezawisłych partyj socjalistycznych po niedawnem zlikwidowaniu związków zawodowych, będzie poważnem ostrzeżeniem dla elementu komunistycznego na Łotwie, zwłaszcza w okresie przed wyborami.

Walka ze szkolnictwem polskiem na Litwie.

Pogróżki władz litewskich o mającej nastąpić likwidacji szkolnictwa polskiego na Litwie kowieńskiej nabierają cech prawdopodobieństwa prawdziwości. Dnia 20 bm do naczelnika pow. wilkomierskiego i olickiego, zostały wysłane polecenia zamknięcia wszystkich szkół polskich w powiatach graniczących z Polską oraz zakazania nauczycielstwu polskiemu „zajmowania się swą poprzednią pracą". Według układanej przez litewskie władze szkolne sieci szkolnictwa, szkoły polskie będą mogły znajdować się tylko na terenie zachodniej części Kowieńszczyzny t. j. tam gdzie najmniej jest Polaków.

Pełne zadośćuczynienie dla rządu włoskiego.

RZYM. 25.VIII. Agencja Stefani ogłasza odpowiedź rządu jugosłowiańskiego na dwie noty poselstwa włoskiego w Białogrodzie w sprawie zajść w Splicie i Sobenico. Odpowiedź zaznacza, że na podstawie wyniku przeprowadzonego śledztwa oraz w celu przeszkodzenia za wszelką cenę podobnym zajściom i utrzymania z królestwem włoskiem stosunku najlepszej przyjaźni, Ministerstwo Spr. Zagranicznych, w chęci zadośćuczynienia żądaniom sformułowanym w notach włoskich, czuje się w obowiązku oświadczyć co następuje: „Przedstawicielom jugosłowiańskich lokalnych władz państwowych polecono złożyć na ręce konsula i wice-konsula włoskiego w Splicie i Sebenico formalne przeproszenie z powodu znanych zajść. Przeproszenie to nastąpiło w dniu dzisiejszym. Wydane zostało zarządzenie, ażeby wszyscy winni zajść zostali przykładnie ukarani. Naogół zostało to już dokonane. Rząd jugosłowiański wyraża gotowość wynagrodzenia szkód wyrządzonych na parowcach włoskich oraz oświadcza, że osoby odpowiedzialne za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa publicznego pociągnięte będą przez właściwe sądy".

Jak oświadcza urzędowa agencja Stefaniego rząd włoski przyjął odpowiedź rządu jugosłowiańskiego z zadowoleniem do wiadomości i uważa incydent za zlikwidowany.

Operetkowy król w operetkowej koronie.

TIRANA. 25 VIII. (Pat). Uroczyste posiedzenie albańskiego zgromadzenia konstytucyjnego uchwaliło przez aklamację proklamowanie królem albańskim dotychczasowego prezydenta Achmeda Zogu, który oświadczył, że koronę królewską przyjmuje.

Ekspedycja do bieguna południowego.

WIEDEŃ 25.8. Do dzienników wiedeńskich donoszą z Nowego Jorku, że ekspedycja Byrda wyruszyła do południowego bieguna dziś w sobotę 25 bież. m. Składać się będzie z 31 osób. Narazie wyprawa wyruszy na pokładzie parowca „City of New-York", który wyjeżdża do Nowej Zelandji, stamtąd we wrześniu Byrd wyruszy w dalszą drogę do bieguna południowego.

KRONIKA.

Niedziela **26** sierpnia.

Dziś: M. B. Częstochowsk.
Jutro: Przen. rel. św. Kaźmy.
Wschód słońca—g. 4 m. 07
Zachód „ g. 18 m. 36

METEOROLOGICZNA.

— **Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B** z dn. 25. VIII. b. r. Ciśnienie średnie w milimetrach 760. Temperatura średnia +18°C. Opad w mil metrach—. Wiatr przeważający południowo-zachodni. Pogodnie. Pierścień dokoła słońca. Maksimum na dobę +22° C.

Tendencja barometryczna: spadek ciśnienia.

MIEJSKA.

— **Posiedzenie Komisji Ogrodowej.** We środę 29 b. m. w lokalu Magistratu odbędzie się posiedzenie miejskiej Komisji Ogrodniczej, na którem omawiane będą sprawy związane z podniesieniem poziomu ogrodnictwa miejskiego.

— **Regulacja ul. W. Stefańskiej.** Ostatnio Sekcja Techniczna Magistratu m. Wilna przystąpiła do regulacji ul. W. Stefańskiej. Jednocześnie przeprowadzone są tam roboty kanalizacyjne.

SPRAWY SZKOLNE.

— **Kierownictwo Żeńskiej Szkoły Zawodowej Dokształcającej im. M. Konopnickiej i kursu czapnictwa i modniarstwa polskiego T-wa pracy oświatowej „Światło"** w Wilnie ogłasza, że lekcje rozpoczną się 3 go września b. r.!

Zapisy przyjmuje i informacyj udziela Sekretarjat Szkoły (Wileńska 10. Lokal Państwowej Szkoły Przem. Handlowej im. E. Dmochowskiej) codziennie od godz. 5 — 7 popoł. 2706-2

— **Dyrekcja Męskiej Szkoły Odzieżowej im. Promienistych** w Wilnie Polskiego T-wa Pracy Oświatowej „Światło" powiadamia, że w bieżącym roku szkolnym uruchomiony będzie dział krawiecki.

Zapisy przyjmuje i informacyj udziela sekretarjat szkoły (W. Pohulanka 14 piętro III) codziennie od godz. 10 do 12.

— **Kierownictwo Męskiej Szkoły Zawodowej im. Promienistych** w Wilnie Pol. T-wa Pracy Oświatowej Światło powiadamia, że zajęcia rozpoczną się 3 września b. r. Zapisy przyjmuje i informacyj udziela sekretarjat szkoły (W. Pohulanka 14 piętro III) codziennie od godz. 5 — 7 popoł. 2707-2

ZE ZWIĄZ. I STOWARZ.

— **Zebranie Zw. Zawodowego Krawców i Krawczyń.** W dniu 28 sierpnia 1928 r. o godz. 19-ej w lokalu przy ul. Zawalnej 1, m. 4 odbędzie się Walne Zebranie członków Związku Zawodowego Krawców i Krawczyń w Wilnie. Wszystkich członków uprasza się o jaknajliczniejsze i punktualne przybycie.

SPRAWY ROBOTNICZE.

— **Wypłata zasiłków bezrobotnym pracownikom umysłowym.** Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej przekazało ostatnio do dyspozycji Obwodowego Biura Funduszu Bezrobocia w Wilnie sumę 13 tys. zł. dla uskutecznienia wypłaty zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowych za m-c sierpień.

Wypłata odbędzie się w dniu 31 b. m.

— **Dalszy spadek bezrobocia.** Podług ostatnich danych statystycznych bezrobocie na terenie m. Wilna przedstawia się w cyfrach następujących: robotników hutniczych — 39; metalowych — 102; budowlanych — 210; innych wykwalifikowanych — 746; niewykwalifikowanych — 1001 robotników rolnych — 28 i pracowników umysłowych — 602. Ogólna cyfra wynosi 2728 bezrobotnych, w tej liczbie 1738 mężczyzn i 990 kobiet.

W stosunku do tygodnia poprzedniego bezrobocie zmniejszyło się o 117 osób.

— **Walka z bezrobociem.** W tygodniu ubiegłym Magistrat m. Wilna znowu zatrudnił 45 bezrobotnych, z czego pokaźna ilość pracowników umysłowych.

— **Wynik rekrutacji robotników rolnych do Francji.** W dniach 21, 22 i 23 b. m. odbyła się w Mołodecznie, Święcianach i Wilnie rekrutacja robotników rolnych do Francji. Ogółem zrekrutowano 27 osób, z czego 20 kobiet.

W dniu wczorajszym zrekrutowani robotnicy opuścili Wilno, udając się do Francji.

Z KASY CHORYCH

— Kasa Chorych m. Wilna zawiadamia, że od składek za m. lipiec 1928 r., niewpłaconych do 31 sierpnia 1928 r., będą pobierane procenty zwłoki, oraz po tym terminie zaległe składki będą ściągane w drodze egzekucji wraz z procentami zwłoki i kosztami egzekucyjnemi.

Nakazy płatnicze zostały wysłane, — nieotrzymanie rachunku nie wstrzymuje obowiązku płacenia. 2684

Teatr i muzyka.

TEATR REDUTA (na Pohulance).

Dziś—„Sułkowski"—St. Żeromskiego z Juljuszem Osterwą w postaci tytułowej.

Inne postacie odtworzą: E. Sciborowa, T. Białkowski, S. Butkiewicz, Z. Chmielewski, W. Jasiński, J. Karbowski, J. Klejer, St. Larewicz, A. Mikołajewski, M. Pill. W. Scibor, J. Wasilewski, L. Wołłejko, W. Wybrański, K. Vorbrodt, K. Pągowski, R. Piotrowski.

Oprawa sceniczna Iwa Galla, muzykę skomponował E. Dziewulski. Stylowe ubiory wykonano w pracowniach Reduty.

„Sułkowski"—powtórzony będzie jutro t. j. w poniedziałek, dnia 27 b. m.

We wtorek, 28 b. m. powieść sceniczna J. Żuławskiego p. t. „Eros i Psyche", malująca w 7 rozdziałach scenicznych—siedem epok ludzkości—a na ich tle — konflikt dwóch odwiecznych pierwiastków duszy ludzkiej.

Postacie główne kreują: Psyche—H. Gallowa, Eros—J. Wasilewski, Blaks—Z. Chmielewski. Resztę obsady stanowi cały Zespół Reduty.

Bilety w cenie od 50 gr. — 5 zł. wcześniej do nabycia w kasie wejściowej Targów Północnych, a wieczorem od 18.30 w kasie teatru.

TEATR POLSKI (sala „Lutnia").

— **Ostatni występ M. Malanowicz-Niedzielskiej.** Dziś świetna artystka M. Malanowicz-Niedzielska pożegna publiczność wileńską, tworząc niezapomnianą kreację w doskonałej sztuce G. Zapolskiej „Żabusia". W rolach główniejszych wystąpią E. Frenklówna, Z. Molska, W. Malinowski, S. Brusikiewicz i A. Łodziński.

„Żabusia" po przedstawieniu dzisiejszem schodzi z repertuaru, ustępując miejsca krotochwili Hennequina „Chrześniak wojenny".

— **Jutrzejsza premjera.** Jutro „Chrześniak wojenny"—Hennequina, w wykonaniu najlepszych sił naszego teatru z E. Frenklówną, L. Śniadecką, D. Lubowską, K. Wyrwicz-Wichrowskim, A. Łodzińskim, S. Brusikiewiczem i L. Detkowskim na czele.

Wieczoru dopełnią siostry Korzeniewskie **w całkowicie nowym programie tańców.**

— **Dzisiejsza popołudniówka.** Dziś o godz. 5-ej pp. ukaże się po raz ostatni komedja Devala „Simona" w premjerowej obsadzie z M. Malanowicz-Niedzielską w roli tytułowej. Ceny miejsc zniżone od 20 gr.

Radjo.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ

Fala 435 mtr.

NIEDZIELA dn. 26 sierpnia 1928 r.

8.15—12.00: Transmisja uroczystości Dożynek z siedziby Prezydenta Rzeczypospolitej w Spale. 12.00—12.10: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat meteorologiczny. 12.15—13.00: Poranek orkiestry symfonicznej. Transmisja z terenu Targów. 14.00—21.00: Dalszy ciąg transmisji z Spały. 21.00 — 22.00: Transmisja z Warszawy. Koncert wieczorny. 22.00—22.30: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, komunikaty: P. A. T., policyjny, sportowy inne. 22.30—23.30: Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Oaza" w Warszawie.

PONIEDZIAŁEK, dn. 27 sierpnia 1928 r.

13.00: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikaty:—meteorologiczny i inne. 16.30 — 16.45: Chwilka litewska. 16.45—17.00: Wiadomości o I Targach Północnych. 17.00—17.30: Muzyka z płyt gramofonowych firmy Józef Weksler w Warszawie, ul. Marszałkowska 132. 17.30 — 17.55: „Jak budować ogniotrwale"? Odczyt wygł. Dziekan Wydz. Sztuk Pięknych U. S. B. prof. Juljusz Kłos. 18.00—19.00: Koncert popołudniowy. 19.00—19.25; „Druga wędrówka po wystawie"—wypowie artysta Teatru Polskiego w Wilnie Wacław Malinowski. 19.25—19.50: Pogadanka radjotechniczna. 19.50: Komunikaty. 20.00—22.00: Transmisja z Warszawy: koncert wieczorny. 22.00—22.30: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, komunikaty, P. A. T., policyjny sportowy i inne.

Na wileńskim bruku.

— **Znowu samobójstwo.** W dniu wczorajszym Jadwiga Epsztejnowa lat 38 (Mickiewicza 62) w celu samobójczym zażyła większą dozę opjum.

Epsztejnową w stanie ciężkim przewieziono karetką pogotowia do szpitala żydowskiego.

— **Jednak się powiesiła.** Dnia 23 b. m. Ita Rywa Okuszko zam. Nowogródzka 6 o której podawaliśmy, że usiłowała się raz powiesić popełniła samobójstwo przez powieszenie się. Przyczyna — rozstrój nerwowy.

— **Dezerter z 77 p. p. wpadł w sidła policji.** Dnia 23 b. m. został zatrzymany zawodowy złodziej, który zdezerterował z 77 p. p. w Lidzie Tomaszewicz Stanisław.

SPORT.

Decydująca walka o tytuł mistrza Okręgu Wileńskiego.

Dziś na boisku 6 p. p. Leg. (Antokol) o godz. 16-ej odbędzie się decydujący o mistrzostwo mecz pomiędzy drużynami 1 p. p. Leg. i Makabi. Spotkanie to ze względu na dobrą formę obu drużyn zapowiada się bardzo ciekawie.

Wyścigi jesienne.

W dniach 2, 5, 8 i 9 września r. b. na torze wyścigowym w Pośpieszce odbędą się wyścigi konne, urządzane staraniem Wileńskiego T-wa Hodowli Koni i Popierania Sportu Konnego. W związku z powyższem w dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie Wileńskiego T-wa Hodowli Koni, na którem rozważano sprawę organizacji wyścigów. Podczas obrad stwierdzono, iż ilość koni zgłoszonych na wyścigi przekracza w chwili obecnej 40 sztuk. Spodziewane są dalsze zgłoszenia.

Walki w cyrku.

W ósmym dniu turnieju w cyrku wystąpiły na arenę trzy pary zapaśników. Wyniki tych walk były następujące: Pierwsza para Helcer—Czykosz zakończyła się zwycięstwem Helcera.

Ciekawą była walka dwóch popularnych w Wilnie zapaśników groźnego rywala Cyganiewicza—Garkawienki ze Szczerbińskim z polonji amerykańskiej. Walka ta zakończyła się po 20 minutach wynikiem remisowym. W trzeciem spotkaniu Rasso — Waligóra, zwyciężył Waligóra.

Muzeum w Wilnie.

Od dawna o tem marzą ci, co posiadając zbiory odnośne do dziejów naszego miasta, radziby niemi Wilno obdarzyć, a nie mają gdzie składać ofiary. Obecnie widok pięknych, tak obficie zgromadzonych zbiorów etnograficznych nasuwa myśl, że przecie muszą one w całości pozostać w mieście i otrzymać odpowiedni lokal, by pozwolić zwiedzać je przez wycieczki czy zainteresowanych.

Ale nietylko tak ciekawa i bogata u nas etnografja. Mamy w Wilnie samem wiele ukrytych, ciekawych zbiorów, niewyzyskanych, mało, lub wcale nieznanych, nie odegrywających więc tej roli kulturalnej, którą powinny i do jakiej są właściwie przeznaczone. Przytem, gdy się pomyśli, jak często są one po macoszemu traktowane, nie ze złej woli, ale wskutek nieznajomości właścicieli, jak grozi im wciąż pożar, kurz, robactwo, to pragnienie, by powstało u nas muzeum, wzrasta. Gdybyż wreszcie stanął gmach odpowiedni, a umiejętna propaganda przyniosła do jego wnętrza zabytki z naszego, jakże wyniszczonego pod tym także względem kraju!

Obecnie mamy udostępnione poniekąd dla publiczności: zbiory Tow. Przyj. Nauk, prof. Ruszczyca w wydziale sztuki, w Bibl. Wróblewskich, zbiory tow. białoruskiego, litewskiego i żydowskiego. Gdy się je zna wszystkie, widzi się oczami wyobraźni, połączone, z dodatkiem prywatnych zbiorów, i dopiero roztacza się widok wspaniałego całokształtu Wilna, jako miasta na rozgraniczu dwóch światów, dwóch kultur, miasta o tak bogatej i różnorodnej przeszłości, niejednolitej, ale właśnie wskutek tych burz dziejowych, jakie przeszło, ciekawej. Prof Ehrenkreutz, jeden z najgorliwszych „twórców", wileńskich targów, (wiemy coś z boku, jakiej wymowy trzeba było, by Warszawę przekonać o ich konieczności), ten mąż opatrznościowy odgraża się, że za lat parę będzie Muzeum Wileńskie w Wilnie. Takie słowa z ust człowieka, co tyle dokonał, to już coś. To więcej znaczy niż czek do banku.

Tembardziej, że zbiory p. prof. Ehrenkreutzowej proszą o godne umieszczenie. Jakie by to zajmujące odczyty mogła słyszeć młodzież wśród takich sprzętów i ubiorów ludowych, których znacznie, symbole i barwy wytłumaczą znawcy.

Jakżeby na retrospektywnej wystawie obrazów ew. galerji opowiadał prof. Ruszczyc o wileńskich artystach i ich epoce. Obyż społeczeństwo to zrozumiało i przyszło z pomocą. Obecna wystawa retrospektywna byłaby daleko obficiej obesłana, gdyby się ludzie sami zgłaszali z wiadomością, że takie a takie antyki, obrazy, meble posiadają. Organizatorowie tyle mają do roboty, że bieganie po mieszkaniach jest prawie niemożliwe. A przecież warto skarby naszego miasta, ukrywane zazdrośnie przed okiem ciekawych ukazac przyjezdnym! H. R.

Targi Północne.

Przyjazd dygnitarzy państwowych

W poniedziałek 27 b. m. przybywają do Wilna w celu zwiedzenia Targów Północnych i Wystawy Regjonalnej — minister pełnomocny p. Bertoni z M. S. Z. oraz p. inż. Konopka z Ministerstwa Robót Publ. Należy zaznaczyć, że p. minister Bertoni jest Komisarzem Rządowym dla Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu.

Goście na Targach.

W dniu wczorajszym przybyli do Wilna i odwiedzili Targi prezydent m. Poznania p. Cyryl Ratajski i prezes Rady Miejskiej m. Poznania p. Witold Hedinger. Wieczorem byli oni obecni w teatrze Reduta. W imieniu miasta przybyłych witał wiceprezydent p. Czyż.

Frekwencja na Targach.

W dniu wczorajszym zwiedziło Targi do 10 tys. osób, w tem do 1200 osób stanowiły wycieczki, z których 16 wycieczek było miejscowych, a 4 z powiatów Wileńszczyzny. W dniu dzisiejszym odbędą się dwa koncerty symfoniczne w godzinach 10—12 i 16.30—21.30.

Katalog z Wystawy Hodowlanej.

Na czas otwarcia Wystawy Hodowlanej ukaże się katalog tego działu. Wobec tego, że na ten czas przewidziany jest zjazd rolników, w interesie firm rolniczo-przemysłowych, handlowych i instytucyj rolniczych będzie umieszczenie ich ogłoszeń. Ogłoszenia do powyższego wydawnictwa przyjmuje Biuro Reklamowe S. Grabowskiego w Wilnie, Garbarska 1, tel. 82.

Pocztówki wystawowe.

Imponujący wysiłek uczyniony przez organizatorów Targów Północnych i Wystawy Regjonalnej i wspaniałe rezultaty tego wysiłku, podziwiane przez swoich i obcych zasługują na jaknajszerszą popularyzację. Trzeba, mianowicie, aby cała Polska wiedziała o tym czynie Wilna, aby każdy w kraju, kto interesuje się życiem kulturalnem i gospodarczem tej olbrzymiej części Państwa, zwanej popularnie a niesłusznie „Kresami"— skorzystał z nadarzającej się sposobności i ujrzał dzieło wystawowe. Zasługuje ono na największą reklamę, na którą nie stać organizatorów. Tymczasem do spopularyzowania Targów poza Wileńszczyzną znakomicie mogłyby się przyczynić pocztówki z widokami pawilonów i terenów wystawowych, które drogą korespondencji dotarłyby do najdalszych zakątków Polski. Sądzimy, że wydawnictwo serji takich „widokówek" całkowicie by się opłaciło, a sprawie propagandy wystawy oddałoby wielkie usługi.

Jako punkt sprzedaży znakomicie nadaje się istniejący na Targach urząd pocztowo-telegraficzny. Może nam ruchliwy „Ruch" podjąłby się tego wdzięcznego zadania?

Wśród pism.

— 22 numer tygodnika „Wiek XX", ozdobiony interesującemi reprodukcjami zawiera artykuły: „Olimpja i Parnas"—Tadeusza Jakóbowicza; „Zawodowy przestępca"—H. E.; „Teatr regjonalny"—El.; „Śmierć Klabunda"; „Sztuka prymitywów"—Juljusza Starzyńskiego; „Autonomja kina" — Stan. Zabierowskiego; „Wśród książek" — J.; „Przegląd prasy"—Olf. oraz bogaty dział kroniki społecznej, literackiej, filmowej.

W okresie miesięcy letnich numer pisma, ukazując się w zmniejszonej nieco objętości kosztuje zaledwie 40 gr. Jednocześnie obniżona zostaje prenum. miesięczna (1.40) i kwart. (4 zł.)

Powrót wysiedlonych do Litwy.

Onegdaj na mocy zezwolenia władz wojewódzkich powrócił do Wilna wysiedlony w swoim czasie do Litwy ks. Nikodem Pacholec.

Przetarg.

Okręgowa Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Wilnie ogłasza publiczny piśmienny przetarg ofertowy na kapitalny remont gmachu Urzędu Pocztowo-Telegraficznego w Słonimie, w województwie nowogródzkiem.

Szczegółowy projekt, warunki techniczne, ogólne warunki budowy oraz projekt umowy są do przejrzenia w lokalu Okręgowej Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie, przy ul. Sadowej 25 w Oddziale Gospodarczym codziennie od godz. 10 do 13-ej.

Tamże również są do otrzymania ślepe kosztorysy oraz projekt umowy za zwrotem kosztów takowych. Ślepe kosztorysy można również otrzymać w Urzędzie Pocztowo-Telegraficznym Słonim.

Ofertę w zapieczętowanej lakową pieczęcią kopercie z napisem „Oferta na kapitalny remont gmachu Urzędu Pocztowo-Telegraficznego w Słonimie" należy złożyć, względnie nadesłać do Dyrekcji P. i T. w Wilnie, ul. Sadowa 25 w terminie do godz. 10-ej dnia 13-go września 1928 roku.

Oferty złożone po powyższym terminie rozpatrywane nie będą.

Do każdej oferty musi być dołączony dowód złożenia do Kasy Głównej Urzędu Pocztowo-Telegraficznego Wilno I lub Kasy Urzędu Pocztowo-Telegraficznego w Słonimie na depozyt Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie, wadjum w wysokości 5 proc. od całkowitej oferowanej sumy.

Dołączanie wadjum do oferty w gotówce lub papierach wartościowych jest niedopuszczalne.

Publiczne otwarcie ofert nastąpi w dniu 13 września w lokalu Okręgowej Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie o o godz. 12-ej.

Przetarg podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów w Warszawie, któremu przysługiwać będzie prawo swobodnego wyboru oferenta, zredukowanie ilości robót w zależności od wyniku przetargu względnie nieuwzględnienie żadnej oferty.

Prezes Dyrekcji
(—) Inż. J. Żółtowski.

2678/1076/VI.

Magistrat m. Trok

ogłasza **KONKURS** na stanowisko burmistrza.

Wymagane warunki:
1) obywatelstwo polskie,
2) wykształcenie wyższe (prawnicze),
3) gruntowna znajomość samorządu miejskiego,
4) referencje 2-ch wiarogodnych osób.

Wysokość uposażenia — w granicach VII gr. płac urzędników państwowych z 20% dodatkiem reprezentacyjnym.

Podania wraz z odpisami świadectw i życiorysem należy nadsyłać na imię Magistratu m. Trok w terminie do dnia 10 września 1928 r.

2649 0 MAGISTRAT.

Zgubioną książkę wojskową, wyd. przez P.K.U. Święciany, na imię Jakóba Buszmaka, zam. w Brasławiu, unieważnia się

Przy zakupach prosimy naszych Sz. Czytelników powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim".

Redakcja i Administracja: Jagiellońska 8. Tel. 99. Czynna od godz. 9—3 ppoł. Naczelny redaktor przyjmuje od 2—3 ppoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz 10 do 10.30 przed połud we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Administrator przyjmuje od 9—2 ppoł. Ogłoszenia przyjmują się od 9—3 ppoł. i 7—9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. 80.750. Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 893.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy przed tekstem—25 gr., w tekście I i II str.—30 gr., III i IV str.—25 gr., za tekstem—10 gr., ogłoszenia mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz petitowy), kr. rekl.—nadesłane—30 gr. (za wiersz redakcyjny), dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej. Zagraniczne 10% drożej. Oddział w Grodnie — Bankowa 25. Układ ogłoszeń 5-cio łamowy, na stronie IV 8-mio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca: „Kurjer Wileński" s-ka z ogr. odp. Tow. Wyd. „Pogoń", Druk. „Pax", ul. św. Ignacego 5. Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.